

NAAR HET FRANSE EOCENE

Het is verheugend een opleving te constateren in de belangstelling voor de tertiaire mollusken, in het bijzonder die uit het Bekken van Parijs. Immers de talrijke en belangwekkende soorten, die men daar zonder veel inspanning kan verzamelen, vormen een waardevol vergelijkings- en studiemateriaal. Na de grote aandacht, die enige jaren geleden is gevallen op het Pliocene (Antwerpen) en het Eemien (Amsterdam) kan men zeggen, dat ditmaal Frankrijk goed aan de beurt komt. Nu veel leden zich een eigen vervoermiddel kunnen veroorloven, is het al geen bijzonderheid meer een NL-auto te ontmoeten bij de Eocene vindplaatsen. Zo mocht ik begin augustus de heer van Driel uit Bussum met zijn beide flinke zoons begroeten aan de groeve van Damery, een plaats, waar zij overigens reeds jaren in successie plegen te verzamelen en waar zij verleden jaar zelfs een Cerithium giganteum wisten uit te graven. Dat deze laatste soort, de reus onder zijn fauna-genoten, niet zo zeldzaam is als men wel eens denkt, moge blijken uit een stukje, dat ik dezelfde dag uit l'Union, de bekende Franse krant, knipte en dat ik hier weergeef: "De Société Laonnoise de Paleontologie vervolgt haar onderzoekingen zowel in Aisne als in de aangrenzende departementen. De groep is verdeeld in een ploeg die zich op het Secundair toelegt en een andere, die het Tertiair bestudeert. Op deze wijze zijn de leden in staat nauwkeurige informatie te verzamelen over beide perioden. De tertiaire ploeg heeft reeds drie exemplaren ontdekt van Cerithium giganteum. Wij maakten al eerder melding van de vondst van een afdruk van deze soort, onlangs te Laon aan het licht gebracht, thans is op circa 50km een soortgelijk fossiel blootgelegd. Het betreft hier een uitzonderlijk stuk, dat door de paleontologen met de grootste belangstelling wordt bestudeerd, vooral door de afmetingen van het dier, dat ongeveer 40 miljoen jaren geleden heeft geleefd. De derde schelp van deze soort is gevonden door de heren Le Guerne en Huyge van de tertiair-ploeg. Over enkele weken zullen deze voorwerpen, samen met de vondsten van de secundair-ploeg te Laon worden tentoongesteld".

Wat de groeven van Damery betreft het volgende: Bij de grote groeve zijn borden geplaatst met "Danger de mort", maar wanneer men zich niet onder de steile wand begeeft is er eigenlijk geen gevaar. Het materiaal is nog steeds uitstekend en in haast onuitputtelijke hoeveelheid aanwezig. Een deel van de groeve is afgebakend door Franse onderzoekers, voor een specialistisch onderzoek. Men wordt verzocht daar niet te verzamelen. Dat is trouwens ook niet nodig, er is overal plaats genoeg over. Men vindt in de grote groeve vooral de bivalvia.

De kleine groeve is totaal ongevaarlijk en voor de gastropoda naar mijn mening de beste. Ik verzamelde te Damery 52 soorten, te weten: Voluta spinosa (X); Voluta cithara; Voluta relictata; Voluta musica; Voluta muricina; Clavilithes noae; Clavilithes

parisiensis; Clavilithes rugosus; Clavilithes laevigatus; Sycum bulbosus (X); Sycum bulbiforme (X); Ampullaria willemeti (X); Ampullaria patula (X); Mitra labratula; Mitra parisiensis; Rimella fissurella (X); Murex tripterus; Ancilla buccinoides (X); Bayania lactea (X); Lyria harpula; Batillaria calcitrapoides; Hipponyx cornucopiae; Diastoma costellatum; Conus diversiformis; Turritella carinifera; Mesalia intermedia (X); Calyptraea aperta; Cryptonocus filiosus; Dentalium substriatum; Cerithium giganteum (fragm); Crassatella plumbea; Cardita augusticostata; Venericardia imbricata (X); Venericardia serrulata (X); Cardium obliquum; Meretrix laevigata (X); Meretrix lunularia; Meretrix elegans; Sunetta semisulcata; Axinoea pulvinata; Chama calcarata; Crassatella grignonensis; Crassatella dilatata; Ostrea plicata (X); Nucula mixta; Corbula anatina; Corbis lamellosa; Arca spec; Anomia ephippium. Er zijn nog een aantal kleinere schelpen, die juveniele exemplaren of andere soorten kunnen zijn. Deze worden nader gedetermineerd.

De soorten met (X) zijn in grote aantallen aanwezig. Men kan in de directe omgeving van de groeven uitstekend en vrij kamperen en zwemmen in de Marne. Sanitair en pomp zijn aanwezig. Volg de borden vanuit Damery naar "la Plage". Bij droog weer laat het zand zich goed zeven. Men moet er echter rekening mee houden niet het zeefsel van voorgangers op te scheppen! Aanbevolen wordt, indien men meerdere dagen ter beschikking heeft, een hoeveelheid zand vrij diep weg te halen, dat uit te spreiden en het, na droging, de volgende dagen te zeven.

Voor determinatie van de vondsten kan men altijd terecht in Cossmann & Pissaro "Iconographie complète des coquilles fossiles de l'Eocène des environs de Paris" dat echter niet zo gemakkelijk verkrijgbaar is. Een goed populair werkje is Georges Denizot "Atlas des Fossiles" Fascicule III, dat in de boekhandel verkrijgbaar is (Fr.Fr. 8.10). Dit boekje is weliswaar beknopt en bespreekt maar weinig soorten, doch de afbeeldingen zijn erg goed.

Op mijn tocht bezocht ik ook nog Trigny en Châlons sur Vesle, waar de toestand sedert mijn vorig verslag (zie C.B. 117 blz. 1229) onveranderd is.

In Pourcy, dat ik voor 't eerst bezocht, was de situatie enigszins teleurstellend. Hoewel de groeve nog volledig toegankelijk en ongevaarlijk is, ziet het gevonden materiaal er weinig fraai uit en het is niet makkelijk nog een complete schelp te vinden. Van de laatstgenoemde vindplaatsen volgt nog een soortenopgave zodra ik hiervan een overzicht kan opstellen.

D.A. Visker.